

DOKUMENTATION från SEMINARIUM

Stephan Yüceyatak - Vilken kultur och för vem?

Kulturting 2007, Örebro slott den 23 mars 2007

Seminariets innehåll:

- Presentation av Stephan
- Vad är kultur och för vem?
- Konkreta exempel

Stephans ledord:

- Personligt
- Inspirerande
- Kul

Vem är Stephan Yüceyatak

Stephans föräldrar kommer från Armenien och Turkiet. Sina första år tillbringade han i Trelleborg och flyttade som 7-åring till Örebro. Stephan hade det kämpigt i skolan och mycket dåligt självförtroende, arbetarklassbarn och uppfostrad av en ensamstående mamma.

Kontakten med kultur var minimal, bara genom världsmusik och sk Bollywoodfilmer. Högstadiet blev än mer kämpigt för Stephan och han blev det klassiska mobbingoffret. Sista året på gymnasiet hittade hans lärare en praktikplats åt honom. Stephan skulle göra en informationsfilm om elever på en grundskola som inte kunde tillgodogöra sig sina betyg. Filmen blev klar och Stephan fick mycket uppskattning av sin lärare för sin film. För första gången i sitt liv kände han sig betydelsefull.

Detta sporrade Stephan och han gjorde senare en dokumentärfilm om skolans överlevnad där han tidigare hade varit och praktiserat. Efter detta blev Stephan hungrig på kunskap, han började studera dokumentärfilm, drama, film och pedagogik och nu senast en tv-producentutbildning på Dramatiska institutet. Vid 27 års ålder har han tagit studieuppehåll och arbetar som programledare på Bolibompa. Han har även varit programledare och inslagsproducent för "Älska film" (hösten 2006) och "Reagera" (2005-2006). SVT Örebro och på kanal 7 intervjuade Stephan partiledarna (våren 2006).

Vad är kultur och för vem?

kultur (fr. *culture*, av lat. *cultu'ra* 'bearbetning', 'odling', 'bildning', av *co'lo* 'odla' m.m., se vidare [kult](#)), odling, bildning. Cicero talade om själsodling, renässansens humanister om att odla intellektet. Samuel von Pufendorf kontrasterade - i anslutning till Hobbes - kulturtillstånd mot naturtillstånd och vidgade begreppet kultur från individen till att gälla gruppen (1686). Kant definierade kultur som "något högre än vad naturen själv kan åstadkomma", Herder använde termerna kultur och kultiverad om den historiska utvecklingen - han talade om ett folks tilltagande kultur - och Spengler slutligen ansåg att kultur är en organisk livsytring som föds, utvecklas, fulländas och dör inom nationer, folk och samhällsgrupper.

Källa: Nationalencyklopedin.

– *Kultur för mig är ett kreativt uttryckssätt. Kultur kan vara en målning, att gå och se en pjäs men lika mycket en teckning som en 5-åring har ritat, säger Stephan.*

Deltagarna i seminariet fick en uppgift av Stephan.

– *Vad är det första ni tänker på när ni hör ordet kultur? Ni får 4min betänketid, Stephan.*

Några av svaren från seminariedeltagarna:

- ”fin” och ”ful” kultur
- kultur – landsbygd
- kultur – något abstrakt
- kultur – något som jag blir glad av t.ex. musik eller dans.

– För vem är kultur? Är det något för alla? Stephan berättar vidare om hans upplevelse av att sent i livet komma i kontakt med kultur.

– Jag visste inte ens om att det fanns högskolor där man kunde utbilda sig inom olika kulturområden. Jag blev chockad när jag kom in på DI (Dramatiska institutet) när jag upptäckte att jag var den enda studenten med invandrar- och arbetarklassbakgrund. Sveriges mest segregerade skola!

Konkreta exempel

Från ord till handling, hur når vi ut med kultur? Stephan presenterade två exempel, ”Älska film” och ”Bolibompa”, där Stephan har arbetat som programledare och inlagsproducent.

”Älska film”, Utbildningsradion är ett Tv-program för skolår 7-9 och gymnasiet.

Älska film recenserar och analyserar inte, utan lyfter fram kärleken och lusten till film.

Programmet vill väcka lusten till bildberättande, och inspirera unga till att göra skräckfilm eller politiska dokumentärer. Ungdomarna får bland annat skicka in sina kopior på sina egna filmer och göra en egen version av någon scen i en favoritfilm.

Uppdraget är att inspirera ungdomar och programmet har fått bra gensvar.

Just nu arbetar Stephan som programledare för Bolibompa. Målgruppen för Bolibompa är 3-9 år och programmet har mellan 300 000 upp till 1 miljon tittare. Han berättar vidare att han skriver sitt eget manus och tänker mycket utifrån ett genus och mångkulturperspektiv. Ett exempel som han berättade om var när Bolibompa arrangerade sitt eget lite annorlunda luciatåg.

Med Stephan i spetsen för Luciatåget med ljuskrona på huvudet, trummusik, flamenco och salsadans genomförde bolibomparedaktionen luciatåget i direktsändning.

Efter programmet blev redaktionen bombarderad av e-post. Bland annat skrev en mamma till Bolibompa och tackade för det annorlunda luciatåget. Hennes son hade nämligen gått luciatåg på dagis. Pojken ville också vara Lucia, men där hade fröken sagt ifrån och sa att det var bara tjejerna som fick en sådan uppgift. Detta hade tagit pojken mycket hårt och han blev ledsen. Senare under kvällen tittade pojken på Bolibompa och såg att Stephan var Lucia och pojken utropade till sin mamma:

– Titta mamma, titta! Där ser du att pojkar visst kan vara Lucia.

Stephan ser det som sin uppgift i Bolibompa att inspirera de ”små”. Han säger vidare att värdera inte barnen med att säga att något är fult eller fint.

-Se barnen för dem de är!

-Ta barnen på allvar!

-Bekräfta barnen!

vid pennan: Anette Granberg, Regionförbundet Örebro